

OBSAH

Předmluva k českému vydání	5
Předmluva k anglickému vydání	9
Kapitola první: PŘEHLEDKA 1919—1932	15
Den příměří. — Clemenceau. — „Ať Německo platí.“ — Millerand. — Bolševické nebezpečí. — Poincaré a Poruří. — Vítězství levice ve volbách 1924. — Finanční krise 1924—1926. — Herriot. — Nezdard ženevského protokolu. — Locarno nejlepší dosažitelná věc. — Poincaré zachraňuje frank. — Briandova mírová politika. — Tři roky prosperity. — Poincaréův konec. — Tardieu a Laval. — Briandova hvězda zapadá. — Velká franko-německá záhada. — Briandova smrt. — Tardieu káže dobrou náladu.	
Kapitola druhá: NEPODAŘENA LIDOVÁ FRONTA Z ROKU 1932	34
Vítězství levice ve volbách 1932. — Cahiers Huyghens. — Konser- vativní radikálové a nekompromisní socialisté. — Herriota vláda. — Lausanne. — Válečné dluhy vůči Americe. — 1933: iluse fran- couzské stability. — Pád Daladierovy vlády. — Konec roku 1933: velká krise parlamentní vlády.	
Kapitola třetí: ŠESTÝ ÚNOR A PO NĚM	42
Bomba Staviského aféry. — Protiparlamentní tisková kampaň. — Chautemps zápasí s bouří. — Royalistické výtržnosti. — Pád Chautempsovy vlády. — Vláda Daladierova. — Chiappe. — 6. únor. — Fašistické spiknutí? — Podpora veřejného mínění. — Daladi- rovo odstoupení. — 7. únor: noc anarchie. — Dělníci reagují. — Komunistické bouře 9. února. — Poměr mezi socialisty a komu- nisty. — Obecná stávka 12. února. — Doumergue.	
Kapitola čtvrtá: PARLAMENT POD VLÁDOU ULICE — OHNIVÉ KRÍZE	58
Doumergueova vláda. — Ulice vydírá. — Princeova aféra. — Plu- kovník de la Rocque. — Úspěch Ohnivých křížů. — Jejich „mysti- ka“. — Jejich podivné vztahy k Doumergueovi.	
Kapitola pátá: DOUMERGUEOVO A TARDIEUOVO SPIK- NUTÍ PROTI REPUBLICE	69
Doumergueovy rozhlasové šprýmy. — Jeho útoky na socialisty a komunisty. — Devalvační poplach. — Doumergueovy ústavní ná-	

vrhy. — Práva premiérova. — „Pan Doumergue revidoval britskou ústavu.“ — Následky marseilleských vražd. — Rekonstrukce vlády. — Laval se stává zahraničním ministrem. — Blumův drtivý útok na Doumergueovy reformy. — Obdoba s Mac Mahonem. — Sjezd radikálů. — Herriotův slib. — Zastrašování parlamentu. — Doumergueův bluff. — Vláda odstupuje. — Poslední hrozba. — Den příměří 1934. — Doumergue vyhlášen fašistickým vůdcem. — Zpět do Tournefeuille. — První vítězství nad fašismem.

Kapitola šestá: PŘICHÁZÍ LAVAL	87
Zpět k normální parlamentní vládě. — Flandinův kabinet. — Flandin. — Jeho hospodářské teorie. — Laval. — Rozdíl jeho politiky od politiky Barthouovy. — První setkání s Lavalem. — Osobní vlastnosti. — Jeho kariéra. — Společnost národů a Sársko. — Mezinárodní vojsko. — Flirtování s Ribbentropem.	
Kapitola sedmá: SARSKÁ MEZIHRA	100
Kapitola osmá: STAVBY NA PÍSKU	117
Laval, nádoba navzájem se potírajících tužeb. — Jeho „triumfální“ cesta do Říma. — Jak ho Mussolini vodil za nos. — Volná ruka v Habeši? — Anglo-francouzské jednání v Londýně. — Francouzská armáda. — Slabé ročníky. — Francie zdvojnásobuje dobu presenční služby. — Blumův útok. — À bas les deux ans. — Hitlerova odpověď: branná povinnost v Německu. — Simon v Berlíně. — Komická konference. — Výňatky ze streského deníku. — Výsledky Stresy. — Laval podpisuje franko-sovětský pakt.	
Kapitola devátá: SNĚMOVNA PROTI FRANCOUZSKÉ BANKĚ — DVOJÍ VLADNÍ KRISE V KVĚTNU A ČERVNU 1935	135
Spor mezi Flandinem a Francouzskou bankou. — Finanční poplach. — Advokáti devalvace. — Reynaud, Mickey Mouse sněmovny. — Směšná denní vláda Fernanda Bouissona. — Jaký to byl člověk. — Dvě holé hlavy. — Caillauxův vznešený příchod a rychlý odchod. — Caillauxovská legenda. — Pád Bouissonovy vlády. — Francouzská banka pokračuje v odporu. — Laval tvoří novou vládu. — Deflace. — Výtržnosti státních zaměstnanců.	
Kapitola desátá: VZNIK LIDOVÉ FRONTY	146
Po 6. únoru. — Jednotná fronta ze srpna 1934. — Socialisticke a komunistická taktika. — Symbolická volba Rivetova v květnu 1935. — Blum kritizuje Stalina. — Lidová fronta. — Záporné stanovisko socialistického sjezdu v Mulhousách. — „Všecko anebo nic.“ — Nové vystoupení Ohnivých křížů v červnu 1935 a jaké to mělo následky. — Laval ujišťuje levici. — Přísaha ze 14. července. — Blum, Thorez a Daladier se setkávají. — Herriotův odpor. — Historický 14. červenec. — Apotheosa Ohnivých křížů.	
Kapitola jedenáctá: FRANCIE A HABEŠ	161
Mussolini dále vydírá Francii. — Francie podrážděna anglo-německou námořní dohodou. — Habešské divočství. — Uctívání Mussoliniho. — Michelangelo pracuje pro Mussoliniho. — Italové	

podplácejí francouzský tisk. — Hoarova řeč v Ženevě. — Domácí britské loďstvo jede do Středozemního moře. — Byl Hoare upřímný? — Britská nota z 18. října: „Jen hospodářské sankce.“ — Hoarův a Lavalův plán. — Byly britské volby podvod?

Kapitola dvanáctá: LAVALŮV PÁD 174

1. Fašistický pochod na Paříž.

Okázalý návrat Ohnivých křížů. — Dorgères a jeho selská fronta. — „Bleskové mobilisace“ Ohnivých křížů. — Rudé protidemonstrace. — Pouliční bitvy. — Fašistický puč? — Tisk levice bije na poplach. — „Armáda trustů, armáda občanské války.“ — Předpovídá se obsazení Paříže. — Sjezd radikálů. — Lavalovo šiditko pro radikály. — Byl Laval fašista? — Radikálové přijímají lidovou frontu.

2. Levice a Habeš.

Britské velvyslanectví musejí hlídat mobilní gardy. — Levice se bojí vojenských sankcí. — „Celý tisk je proti nám.“ — Blum nejdříve chváli, potom útočí na britskou vládu. — Nerad připouští vojenské sankce. — André Malraux je rozladěn. — Herriot chváli Anglii, ale žádá Cota, aby nemluvil.

3. Den Lamourettův. — Z Ohnivých křížů se stávají konservativci.

Provokace při oslavě příměří. — Střelba v Limoges. — Nová finanční panika. — Debata ve sněmovně o fašistických ligách. — Action Française popuzuje k vraždě. — Vláda útočí na Lavalu. — Fašističtí poslanci se omlouvají. — Velké smíření ze 6. prosince. — Ybarnegaray, Blum a Thorez se shodli o rozpuštění polovojenských organizací. — Protifašistické zákony. — Výsledky 6. prosince. — Z Ohnivých křížů se stávají toryové. — „500 kandidátů pro volby.“

4. Lavalův labutí zpěv.

Laval o Hoarově a Lavalově plánu. — Nechce resignovat. — Levice protestuje proti „odměnám za útok“. — Herriot se vzdává předsednictví strany. — Laval je „pokořen“. — Mussolini ho opouští. — Cot a Delbos útočí. — Laval hájí svou politiku; mistrovský kousek neupřímnosti. — Většina dvacetí. — Manipulovalo se s hlasovacími lístky? — Radikálové se vzbouřili. — Konec Lavalovy vlády. — Lavalova poslední myšlenka: Ten špína Mussolini.

Kapitola třináctá: FRANCIE DRUHOŘADOU MOCNOSTÍ? — FRANKO-SOVĚTSKÝ PAKT A HITLEROVO ZRUŠENÍ LOCARNA 203

Sarrautova vláda. — Sarrautovo pozerství. — Cizí králové a státníci vtrhli do Paříže. — Plány bezpečnosti. — Franko-sovětské rozpravy. — Proč Laval odkládal ratifikaci. — Chvála paktu a oposice proti němu. — Herriot a rudý parní válec. — Pravice obráci. — Vlažná podpora socialistů. — Hitlerův interview s Paris Midi: Budeme přáteli! — Ale také výstraha před ratifikací paktu. — Porýnské pásma. — Jeho vznik. — Foch a Lloyd George. — Porýnský separatismus. — Stresemann. — „Dostali jsme na sto

procent, co jsme chtěli.“ — Hitler a franko-sovětský pakt. — Jeho řeč z 21. května 1935. — Úder ze 7. března. — „Válka?“ — „Co udělá Anglie?“ — Zmatek v Paříži. — Mobilisace? — Významné rozhodnutí. — Místo mobilisace odvolání ke Společnosti národů. — Jak Hitler napálil francouzského velvyslance. — Britské obecenstvo se zbláznilo do Hitlera. — Právnické učení pana Wagnera. — Německo se z toho vytáhlo. — Cáry papíru. — Dialog v prasečím chlívku. — Britská dodatečná úvaha: „Ti Francouzi byli zatracení pitomci.“

Kapitola čtrnáctá: VOLBY ROKU 1936 A PROGRAM LIDOVÉ FRONTY . . . . .

224

Oč ve volbách šlo. — La Rocqueova „arbitráž“ a jiné plácání. — Program lidové fronty. — Komunisté a Johanka z Arcu. — Hitler s nožem mezi zuby.

Kapitola patnáctá: LETMÉ POZNAMKY Z CESTY PO ROZMANITÝCH OBLASTECH FRANCIE V DUBNU 1936 . . . . .

233

Lenští horníci. — Zpustošené kraje. — Válečné paměti. — Polští horníci. — Pan Hordis a jeho hoši. — Obchodníci od Ohnivých křížů. — Vzpomínky na britské vojáky. — Starý horník připomíná Zolu. — Komický socialistický kandidát. — Anglický hotelier a co si o tom všem myslí. — Válečné hroby. — Gramofonové desky z britské důstojnické jídelny. — Burbonsko. — Mezi allierskými sedláky. — Psí život francouzského poslance. — „Republika je věčná.“ — Vášniví republikáni v Evaux-Les-Bains. — Listonoš Laval. — Pohroma lyonského hedvábí. — Herriot přednáší. — „Jsem hanoben.“ — Opilcův názor na Doumerguea. — Strasburk. — Panika 7. března. — Heine a strasburská katedrála. — Podél Maginotovy linie. — Alsaští komunističtí disidenti jsou pro nacismus. — Smysl alsaského autonomismu. — Revolver pro postrach Francouzům. — Regionalismus. — Alsaský Robert Burns. — Alsasané hubují v Německu i ve Francii. — Nancy a Comité des Forges. — Kandidát Comité des Forges poražen lidovou frontou. — Sedláči pro preventivní válku. — Návštěva v lotrinské vesnici.

Kapitola šestnáctá: PRICHÁZÍ LÉON BLUM . . . . .

271

Volební kampaň 1936. — Komické referendum Journalu. — Poslední výzva La Rocqueova. — Maršál Pétain se dal k Ohnivým křížům. — Volební výsledky. — Život a povaha Léona Bluma. — Vůdce oposice. — Designovaný ministerský předseda. — Blum uklidňuje banky. — Konfederace práce a komunisté. — Blum a Amerika. — Oslava u Mur des Fédérés. — Buržoasii se líbí mladí komunisté. — Blum: „Nejsem Kerenský.“ — „V rámci kapitalistického řádu.“ — Blumova vláda. — Velké stávky začínají.

Kapitola sedmnáctá: VELKÉ STÁVKY V ČERVNU 1936 . . . . .

285

První stávka se založenýma rukama v Issy. — První vlna stávek. — Stávka u Renaulta: Jacquesovo první vypravování. — Stávky se po svatodušních svátcích šíří po celé Francii. — Spontánní hnuti. — Trockého ironie. — 350.000 stávkujících v pařížské oblasti. — Hrozí zásobovací panika. — Není novin. — Veliké obchodní domy. — Blumova první řeč v rozhlasu. — U Renaulta: Jacquesovo druhé vypravování. — Komunistům přerostla stávka

přes hlavu. — Ale oni i odboráři berou za stávku odpovědnost. — Členství odborových organizací stoupá na pět milionů osob. — Oslava komunistického vítězství. — Vlajka sovětské Francie. — Thorez vyhlašuje „novou legalitu“.

Kapitola osmnáctá: CO DĚLNÍCI ZÍSKALI 307

Blumova vláda před sněmovnou. — „Stávky se založenýma rukama jsou nezákonné.“ — Matignonská dohoda. — Jouhaux: Největší vítězství dělnické třídy. — Z minulosti francouzského odborářství. — Proč bylo slabé. — Jak zesílilo. — Kolektivní smlouvy. — Uznání práv odborových organizací. — Placené dovolené. — Čtyřicetihodinový týden.

Kapitola devatenáctá: FRANCOUZSKÝ NEW DEAL 321

Deflační politika zastavena. — Zvýšení kupní sily. — Caillaux kritisuje. — Opatrný Vincent Auriol. — „Dětské úpisy.“ — Přechodné údobí. — Devalvace franku 25. září. — Anglo-franko-americké prohlášení. — Devalvační zákon. — Rozladěný senát. — Pobouření nad stávkami.

Kapitola dvacátá: 200 RODIN A OBCHODNÍCI SE SMRTÍ 331

Tři důležité reformy. — Obilní ústav. — Stabilita v zemědělství. — Reforma Francouzské banky. — Politický vliv Banky. — Odstranění finanční oligarchie. — „Banka Francie.“ — Státní kontrola úvěru. — Obchodníci s kanony. — Morální stránka věci. — Francie jde v čele. — Cotovo znárodnění výroby letadel. — „Není to jen mravné, nýbrž i užitečné.“

Kapitola dvacátá první: LA ROCQUE A DORIOT 343

Ohnivé kříže rozpuštěny. — Schůzka u La Rocquea v den rozpuštění. — „Údobi persekuce.“ — Okenní plebiscit. — Výtržnosti na Elysejských polích. — Přehlídka 14. července. — Výtržnosti u Parc des Princes. — La Rocqueův konkurent: Doriot. — Komunista, který se odřekl Moskvy. — Jeho program. — Cesta do St. Denis. — Marseilleští gangsteři a pařížští intelektuálové. — „Doriot do Berlina!“

Kapitola dvacátá druhá: LETADLA PRO ŠPANĚLSKO! 360

Blumova zahraniční politika. — Rozklad Společnosti národů. — Proto: Opatrnost a shoda s Anglií. — Delbos a „výklad“ paktu. — Hitler si troufá: Rakousko a Gdansko. — Blum dělá dobrý dojem v Londýně. — Občanská válka ve Španělsku. — C'est très délicat! — Anglie a Delbos brzdí. — 8. srpen. — „Nevměšování je napalování.“ — Francouzská pravice podporuje Franca. — Historky o rudých ukutnostech. — „Letadla pro Španělsko!“ — La Passionaria v Paříži. — Irún. — Blum se omlouvá. — Je Španělsko německá kolonie?

Kapitola dvacátá třetí: SEBEVRAŽDA ROGERA SALENGRA 381

Ministr vnitra uštíván k smrti. — Duch 6. února. — Gringoire a Chiappova banda. — Štvání a nenávist. — Pomluva jako nástroj fašistické politiky. — Nový zákon proti pomluvám.

Kapitola dvacátá čtvrtá: NA PRAHU ROKU 1937 389

Německá vojenská výprava do španělska. — Maroko v nebezpečí. — Delbosovy meze. — Komunisté nehlásují po rozpravě o zahraniční politice. — Neshody v lidové frontě. — Venkovští radikálové se bojí Moskvy. — Bezpečnost na západě. — Francouzský oportunismus ve východní Evropě. — Hospodářství se lepší. — Dvě velké příčiny neklidu.

Kapitola dvacátá pátá: NĚMCI A MAROKO 399

Hitlerova první diplomatická porážka. — Němečtí „legionáři“ se vyženou z Maroka. — Zákon zakazuje bojovat ve španělsku. Göring a Mussolini se sešli. — Je Anglie pro Franca? — Blum o revisi španělské politiky. — Hospodářské „koncese“ Německu. — Francie a bezpečnost československa.

Kapitola dvacátá šestá: BLUMŮV NEP 405

Blumova „Canossa“. — Únorová rozprava o hospodářské politice. — Blum varuje kapitalisty. — Malý i velký kapitál utíká. — Autarkie nebo liberalismus? — Vládní opatření ze 6. března. — Svoboda pro majetníky zlata. — Zabrzdění investic. — Reformista Blum. — Krvavá demonstrace v Clichy. — Revoluční náladu v části pařížského dělnictva.

Kapitola dvacátá sedmá: BLUMŮV PÁD A ZKLAMÁNÍ LIDOVÉ FRONTY 412

Blum odstupuje. — Tajemné finanční sily. — Rist a Baudouin resignují. — Vláda žádá o plnou moc. — Komunisté se zpěvají. — Na konec se postavili za vládu. — Bitva o plnou moc v senátě. — Régnier a Gardey útočí. — Caillaux pochybuje o Blumově demokratismu. — Vincent Auriol jako mučedník. — Senát svázal vládě ruce. — Vláda odstupuje. — Doriotova porážka v St. Denis. — Chautemps má stejně starosti jako Blum. — Průvod lidové fronty 14. července: Pryč s Bonnetem! — Rozčarování lidové fronty. — Blumova věrnost. — Auriolova nedůslednost. — Bonnetův slavný návrat. — Červencový sjezd v Marseilles. — Blum a Faure se přimlouvají za Chautempse. — Nové Clichy? — Doriot a La Rocque jsou si ve vlasech.

Rejstřík osobní 423

